

A

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ 2ο Εξάμ. κανονική εξέταση - Ιούνιος 2005
Ανάλυση II - Συναρτήσεις Πολλών Μεταβλητών

Ονοματεπώνυμο

Θ E M A T A

1. **a)** Το ηλεκτροστατικό πεδίο \mathbf{E} που προέρχεται από δυναμικό $\phi(x, y, z)$, δίνεται από τον τύπο $\mathbf{E} = -\nabla\phi$. Για ένα δίπολο ροπής m , τοποθετημένο στην αρχή των αξόνων και κατά μήκος του άξονα y' είναι $\phi(x, y, z) = \frac{m}{4\pi\varepsilon} \frac{y}{(x^2 + y^2 + z^2)^{\frac{3}{2}}}$, όπου ε σταθερά. Να βρείτε το \mathbf{E} στο σημείο $P(1, 1, 1)$. (β: 0.5)

- β)** Να δείξετε ότι η εξίσωση $F(x, y, z) = x^2z + y^2 - z^4 + 1 = 0$ ορίζει, υπό πλεγμένη μορφή, συνάρτηση $z = z(x, y)$ σε μια περιοχή του σημείου $(0, 0)$ με $z(0, 0) = 1$.

- i)** Να χαρακτηρίσετε τα χρίσιμα σημεία της z . (β: 1.0)

- ii)** Να γραφτεί ο τύπος Taylor 2ης τάξης για την $z(x, y)$ στο σημείο $(0, 0)$. (β: 0.5)

- γ)** Δίνεται η συνάρτηση $f(x, y, z) = x^3y - e^{yz} + xz^2$ και η καμπύλη $\mathbf{r}(t) = t^2\mathbf{i} + (t-1)\mathbf{j} + t^2\mathbf{k}$. Δείξτε ότι είναι $\mathbf{r}'(1) = (2, 1, 2)$ και υπολογίστε την κατευθυνόμενη παράγωγο της f στο σημείο $(2, 1, 0)$ ως προς την κατεύθυνση του διανύσματος $\mathbf{u} = \mathbf{r}'(1)$. (β: 0.5)

2. **a)** Να εξετάσετε τα ακρότατα της συνάρτησης $f = \text{div}\mathbf{F}$, όπου $\mathbf{F} = \frac{1}{4}x^4\mathbf{i} + \frac{1}{3}y^3\mathbf{j}$, στο χωρίο $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1\}$. (β: 1.2)

- β)** Αν $f = g\left(\frac{y-x}{xy}, \frac{z-x}{xz}\right)$ δείξτε ότι ισχύει $x^2\frac{\partial f}{\partial x} + y^2\frac{\partial f}{\partial y} + z^2\frac{\partial f}{\partial z} = 0$. (β: 0.5)

- γ)** Δίνεται η συνάρτηση $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x|y|^k}{x^2+y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ για κάποιο $k \in \{0, 1, 2, \dots\}$.

- i)** Βρείτε την ελάχιστη τιμή του k ώστε η f να είναι συνεχής.

- ii)** Βρείτε το εφαπτόμενο επίπεδο της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(2, 1)$, όταν $k = 3$.

(β: 0.8)

3. **a)** Έστω $\partial\Omega$ το σύνορο του χωρίου Ω που περικλείεται από τις γραμμές $\sqrt{3}y = x$, $x^2 + y^2 = 4$, $y = x$ ($x > 0$). Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $I = \oint_{\partial\Omega} xydy - xydx$ και να επαληθευθεί το αποτέλεσμα μ' ένα διπλό ολοκλήρωμα. (β: 1.2)

- β)** Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $I = \iint_{\Omega} x(x+y)^{-2}e^{x+y}dxdy$, όπου Ω το χωρίο που περιγράφεται με τις ανισότητες $x \geq 0$, $y \geq 0$, $x+y \leq 2$, θέτοντας $x+y = v$, $2y = uv$. (β: 1.3)

4. **a)** Έστω το πεδίο $\mathbf{F} = (yz + 2x)\mathbf{i} + xz\mathbf{j} + (xy + 2z)\mathbf{k}$. Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int_{\widehat{ABC}} \mathbf{F} dr$,

- όταν η διαδρομή \widehat{ABC} αποτελείται από το τόξο AB της παραβολής $x^2 = 1-y$, $z = 1$ με άκρα τα σημεία $A(0, 1, 1)$, $B(1, 0, 1)$ και από το ευθύγραμμο τμήμα BC με άκρα τα σημεία $B(1, 0, 1)$ και $C(0, 0, 2)$. Να εξεταστεί αν η εξίσωση $\nabla f = \mathbf{F}$, όπου f είναι C^2 -τάξης, έχει λύση. Χωρίς να βρεθεί η f να υπολογιστούν οι τιμές $f(1, 0, 1)$ και $f(0, 0, 2)$, αν $f(0, 1, 1) = 2$. Να επαληθευθούν τα αποτελέσματα υπολογίζοντας την f . (β: 1.8)

- β)** Έστω το πεδίο $\mathbf{a} = (x, -y, 1)$. Να εξεταστεί αν η εξίσωση $\nabla \times \mathbf{b} = \mathbf{a}$, όπου \mathbf{b} είναι C^2 -τάξης, έχει λύση. Χωρίς να βρεθεί η \mathbf{b} να υπολογιστεί η τιμή του ολοκληρώματος $\oint_{\partial\varepsilon^+} (\mathbf{b} + \nabla f) dr$, όπου f είναι C^2 -τάξης αυθαίρετη βαθμωτή συνάρτηση και $\varepsilon : x^2 + y^2 \leq 1$, $z = 1$. (β: 0.7)